

Nota

Datum : 25 april 2012
Behandeld door : Paul Post
Voor : Algemeen Bestuur
Betreft : *Programmabegroting 2013*
Voorstel : De *Programmabegroting 2013* vaststellen.

Bijgaand treft u de *Programmabegroting 2013* van het Regionaal Historisch Centrum Alkmaar aan. Deze begroting is opgesteld conform de richtlijnen BBV en de financiële kaders en uitgangspunten zoals genoemd op pagina 11 van deze begroting. De *Programmabegroting 2013* is gebaseerd op bestaand beleid.

De gemeentelijke bijdrage 2013 is tot stand gekomen door de gemeentelijke bijdrage over 2012 te vermeerderen met 2,08% loon- en prijscompensatie en te verminderen met de bezuinigingsmaatregel van 2,5% over de gemeentelijke bijdrage uit 2011.

Het Algemeen Bestuur wordt gevraagd de *Programmabegroting 2013* vast te stellen. Deze programmabegroting kan dan ook dienen voor de RHCA-gemeenten om de bijdragen voor het jaar 2013 in hun begroting op te nemen.

De bijdrage per gemeente is conform de verdeling volgens de vanaf 2010 geldende financieringssystematiek die is vastgesteld in de vergadering van het Algemeen Bestuur van 15 juni 2009.

**Programmabegroting
2013**

**Regionaal Historisch
Centrum Alkmaar**

INHOUDSOPGAVE
PAGINA

Inleiding en besluitvorming	3
1. Inrichting begroting	6
1.1 BBV-richtlijnen	6
1.2 Opzet begroting 2013	6
2. Beleidsbegroting	7
2.1 Programmaplan Regionaal Archief	7
2.2 Paragrafen	12
2.2.1 Weerstandsvermogen	12
2.2.2 Risicoparagraaf	12
2.2.3 Onderhoud kapitaalgoederen	14
2.2.4 Financiering	14
2.2.5 Bedrijfsvoering	16
2.2.6 Verbonden partijen	17
3. Financiële begroting	18
3.1 Financiële begroting 2013	18
3.2 Meerjarenperspectief	19
<u>Bijlagen</u> -ter informatie-	
<i>I Personele formatie</i>	20
<i>II Productenraming</i>	21
<i>III Financiële kaders en uitgangspunten</i>	26
<i>IV Bijdrage per gemeente</i>	27

INLEIDING EN BESLUITVORMING

Hierbij bieden wij de programmabegroting 2013 en het meerjarenperspectief 2013-2016 van het Regionaal Historisch Centrum Alkmaar (RHCA) aan. Deze begroting is gebaseerd op het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) provincies en gemeenten. In de bijlage bij deze begroting is tevens de productenraming opgenomen, waarin nadere informatie wordt gegeven over de activiteiten van het Regionaal Historisch Centrum Alkmaar.

Het Regionaal Historisch Centrum Alkmaar is een gemeenschappelijke regeling waarin de gemeenten Alkmaar, Bergen, Castricum, Den Helder, Graft-de Rijk, Harenkarspel, Heerhugowaard, Heiloo, Hollands Kroon, Langedijk, Schagen, Schermer en Zijpe deelnemen.

Overheidsarchieven zijn het geheugen van de gemeentelijke organisatie en vormen daarmee een belangrijk hulpmiddel om de eigen activiteiten betrouwbaar uit te kunnen voeren. Daarnaast zijn de archieven van groot belang voor de belangen van de individuele burger en het goed functioneren van de democratie. Tevens zijn ze een belangrijke bron voor de geschiedenis. Om die reden stelt de Archiefwet 1995 regels aan het beheer en behoud van archiefbescheiden van de overheid. Een zorgvuldig geselecteerd deel van de overheidsarchieven wordt blijvend bewaard. Na uiterlijk twintig jaar zijn ze in beginsel voor iedere burger openbaar.

Het Regionaal Historisch Centrum Alkmaar voert voor de dertien aangesloten gemeenten de wettelijke taken uit zoals die worden beschreven in de Archiefwet 1995. Dat bestaat uit het toezicht op de nog niet overgebrachte archieven (inspectie), de wettelijke adviestaak, het toezien op en begeleiden van het overdragen van archieven, het behoud en beheer van de in archiefbewaarplaats bewaarde archieven en het beschikbaar stellen van deze archieven zodat iedereen deze archieven kan raadplegen.

Naast deze taken heeft de gemeenschappelijke regeling ook nog de opdracht tot het stimuleren van de lokale en regionale geschiedbeoefening en het daartoe aanleggen van een zo compleet mogelijke collectie bronnenmateriaal op dit gebied.

Het RHCA heeft zich de afgelopen jaren ontwikkeld tot een op een breed publiek gericht historisch centrum voor de gehele regio. De publieksvriendelijke studiezaal en de website met toegang tot uitgebreide gedigitaliseerde bronnen, leiden tot vele positieve reacties van de gebruikers. In 2011 eindigde het RHCA op een tweede plaats in een landelijke enquête waarin de tevredenheid onder de bezoekers van archieven en hun websites gemeten werd.

In deze periode (2012-2014) wordt het RHCA geconfronteerd met een bezuinigingstaakstelling van in totaal 10% (5% in 2012, 2,5% in 2013 en 2014). Het RHCA bevindt zich echter in een kwetsbare financiële positie. Dit is het gevolg van het feit dat er op dit moment een nieuw depot voor het archief wordt gebouwd, in combinatie met de al beperkte financiële mogelijkheden voor het RHCA en het feit dat er de komende jaren enkele nieuwe uitdagingen opgepakt moeten worden. Verder bezuinigen, gecombineerd met de verzwaring van de wettelijke taken, leidt automatisch tot het moeten afstoten van taken.

Het meest urgente probleem waarvoor het RHCA de laatste jaren was gesteld, was het gebrek aan depotruimte. De aanwas van archieven is veel sneller verlopen dan verwacht, met name vanwege het verkorten van de wettelijke overbrengingstermijn voor

overheidsarchieven van 50 naar 20 jaar. De extra 30 jaar archief die in korte tijd is overgebracht heeft geleid tot een vol depot. Daarnaast voldeed het depot niet meer aan de wettelijke eisen. Dit zal eind 2012 opgelost zijn wanneer het nieuwe depot wordt opgeleverd.

Een volgende uitdaging was het op een voldoende peil brengen van de inspectie zodat ook op dit gebied voldaan kan worden aan de wettelijke eisen. In 2011 is daarvoor een nieuw beleid ingevoerd, waarmee dit probleem is opgelost. Een definitief beleid zal worden geformuleerd wanneer de verwachte veranderingen op het gebied van het archieftoezicht geheel duidelijk zijn.

De volgende ontwikkeling waar het archief voor staat is de ontwikkeling van een digitaal depot (het zgn. e-depot). Nadat de papieren archieven zijn veiliggesteld voor de toekomst door de bouw van de nieuwe archiefbewaarplaats, moet het RHCA zich voorbereiden op de komst van de digitale archiefbestanden die de gemeenten de komende jaren zullen gaan overdragen.

Om ook deze archieven duurzaam te kunnen bewaren op een manier die voldoet aan de wettelijke eisen, zal het RHCA binnen enkele jaren moeten beschikken over een digitaal depot. Hiertoe is in 2011 een verkennend onderzoek uitgevoerd, op basis waarvan in 2012 een verder uitgewerkt beleidsvoornemen geformuleerd zal worden dat aan het Algemeen Bestuur voorgelegd zal worden.

In de voorliggende begroting zullen de genoemde punten (bezuiniging, huisvesting, inspectie en e-depot) aan de orde komen, zodat duidelijk is hoe het RHCA anticipeert op deze punten.

De bijdrage per gemeente wordt weergegeven in bijlage IV.

Het Algemeen Bestuur van het Regionaal Historisch Centrum Alkmaar;
gezien het voorstel van het Dagelijks Bestuur d.d. 27 april 2012,

b e s l u i t :

vast te stellen de Begroting 2013 en het Meerjarenperspectief 2013-2016.

Alkmaar,

P. Bruinooge, voorzitter

P. Post, directeur/secretaris

1. Inrichting van de begroting

1.1 BBV-richtlijnen

Voor zowel gemeenten als voor Gemeenschappelijke Regelingen is de dualisering van kracht geworden. Dit houdt in dat begrotingen en verantwoordingen van het Regionaal Historisch Centrum Alkmaar opgesteld dienen te worden volgens de richtlijnen die in het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) zijn opgenomen.

Eind 2005 zijn de verordeningen conform artikelen 2.12 en 2.13 van de Gemeentewet vastgesteld. Hiermee zijn de financiële en de controleverordening vastgesteld die richting geven aan de financiële organisatie van de Gemeenschappelijke Regeling. Volgens de richtlijnen van het BBV dient de begroting de volgende paragrafen bevatten:

1. Lokale heffingen;
2. Weerstandsvermogen;
3. Onderhoud kapitaalgoederen;
4. Financiering;
5. Bedrijfsvoering;
6. Verbonden partijen;
7. Grondbeleid.

Gezien de aard van de organisatie zijn voor het RHCA de nummers 1, 6 en 7 niet van toepassing. Toegevoegd is de risicoparagraaf die nauw aansluit bij de paragraaf Weerstands-vermogen.

1.2 Opzet begroting 2013

De begroting kent de volgende opzet:

- Inrichting van begroting (hoofdstuk 1)
- Beleidsbegroting inclusief de paragrafen (hoofdstuk 2)
- Financiële begroting (hoofdstuk 3);

Verder zijn bij deze begroting de volgende bijlagen opgenomen:

- *Personele formatie*
- *Productenraming*
- *Financiële kaders en uitgangspunten*
- *Bijdrage per gemeente*

2. Beleidsbegroting

2.1 Programmaplan Regionaal Archief

Het RHCA kent één programma waarop zij actief is: het Regionaal Archief.

Het Regionaal Archief heeft, op grond van de Archiefwet 1995, de taak om overheids- en particuliere archieven in een goede, geordende en toegankelijke staat te beheren en daar inzage uit te verstrekken. Eveneens, op grond van de Archiefwet 1995, dient het Regionaal Archief toezicht uit te oefenen op het beheer van de niet overgebrachte gemeentelijke archieven.

Kerngegevens

Per 1 juli 2003 is het Regionaal Archief verzelfstandigd in de gemeenschappelijke regeling voor het Regionaal Historisch Centrum Alkmaar. Deze regeling wordt sinds 2012 gevormd door 13 gemeenten in Noord-Holland Noord. Deze gemeenten dragen de lasten van de organisatie. Het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier draagt bij op basis van een bilaterale overeenkomst. Daarnaast beheert het Regionaal Archief een groot aantal archieven van particuliere organisaties.

De kantoren en de publieksruimte van het Regionaal Archief zijn vanaf 2011 gehuisvest in het gebouw van de oude Ambachtsschool aan de Bergerweg te Alkmaar. Totdat het nieuw te bouwen depot gereed is (begin 2013), blijft het huidige depot gehuisvest in het pand aan de Hertog Aalbrechtweg 5 te Alkmaar.

Een indruk omtrent de omvang van het archief:

De vloeroppervlakte (BVO) aan de Bergerweg beslaat	1.591 m ²
De vloeroppervlakte depot Hertog Aalbrechtweg (BVO) beslaat	
1.400 m ²	

Beleidsontwikkeling

Op grond van het huidige beleidsplan is het Regionaal Archief omgevormd tot een Regionaal Historisch Centrum. De publieksfunctie is de afgelopen jaren uitgebreid om in te spelen op de groeiende vraag van het publiek, musea, historische verenigingen en het onderwijs.

Een belangrijke ontwikkeling is de verhuizing per januari 2011 van de publieksruimten van het Regionaal Archief naar het pand van de voormalige Ambachtsschool aan de Bergerweg te Alkmaar. Deze plek biedt door de centralere ligging ten opzichte van de stad, de gezamenlijke huisvesting met andere cultuur- en erfgoedorganisaties en de nabijheid van nog meer erfgoedinstellingen extra mogelijkheden tot publieksbezoek. Dit heeft in 2011 al geleid tot een stijging in het bezoekersaantal. Het Regionaal Archief zal zich dan in de komende jaren ook meer inzetten op publieksparticipatie, zowel in het pand zelf als via internet. Op deze manier wil het zich ontwikkelen tot een 'historische werkplaats', waar de in geschiedenis geïnteresseerde bezoeker niet alleen de geschiedenis bestudeert, maar ook helpt deze toegankelijk te maken en de resultaten van het onderzoek uit te dragen. Op deze manier hoopt het Regionaal Archief andere in geschiedenis geïnteresseerde mensen te verleiden tot het inzien van de publicaties of een bezoek aan website, studiezaal en expositie.

Bezuiniging

Het Regionaal Historisch Centrum Alkmaar wordt geconfronteerd met een bezuinigings-taakstelling van 2,5% voor 2013 en 2014, terwijl in 2012 ook al 5% bezuinigd is. Het RHCA bevindt zich op dit moment echter in een kwetsbare financiële positie. Dit is het gevolg van het feit dat er op dit moment een nieuw depot voor het archief wordt gebouwd, in combinatie met de al beperkte financiële mogelijkheden voor het RHCA.

Vanwege de nieuwe huisvesting ligt een groot deel van de begroting van het RHCA vast in de huisvestingslasten. Het archief is immers gebouwd om de groei voor de komende decennia op te vangen. Ook zijn nog niet alle financiële gevolgen van de verhuizing duidelijk. Pas na afloop van het jaar 2013, het eerste jaar dat het RHCA geheel gevestigd is aan de Bergerweg, is daar duidelijkheid over. Het voordeel is echter dat dit vastligt voor de komende jaren en dat de eerste 25 tot 30 jaar en wellicht langer, geen verhoging van deze lasten te verwachten is, op de jaarlijkse indexeringen na.

Uit een benchmark uit 2009 bleek bovendien dat het RHCA beschikt over een beperkt budget en een zeer krappe formatie. Het RHCA behoort tot de goedkopere diensten van Nederland en de formatie is in vergelijking met andere archiefdiensten zeer klein. In 2011 werd door een onafhankelijk bureau in opdracht van een collega-archiefdienst een nieuwe benchmark uitgevoerd, ditmaal onder een aantal archiefdiensten die qua bedrijfsgrootte (werkingsgebied, aantal inwoners) vergelijkbaar zijn. Dit betreft regionaal werkende archiefdiensten in Noord-Holland (Alkmaar, Hoorn en Purmerend) en drie uit de provincies Zuid-Holland (Gouda), Brabant (Oudenbosch) en Gelderland (Tiel).¹

De uitslagen van deze benchmark bevestigen nogmaals dat het RHCA, afgezet tegen het aantal inwoners, zowel qua budget als qua formatie bescheiden is. Daar waar de gemiddelde bijdrage per inwoner voor de andere archieven 7,11 bedroeg, was dat op dat moment 5,33 voor het RHCA. Het aantal formatieplaatsen per 10.000 inwoners bedroeg voor het RHCA 0,35, terwijl dat voor de overige diensten gemiddeld 0,6 was.

Deze krappe formatie leidt dan ook tot problemen met het uitvoeren van de wettelijke taken. In het in 2010 verschenen Beleidsplan Archiefinspectie wordt bijvoorbeeld geconstateerd dat een uitbreiding van de inspectieformatie noodzakelijk is om de wettelijke taken uit te kunnen voeren.

Doordat de formatie en de financiële middelen zo beperkt zijn, staat de organisatie al tijden onder druk. De laatste rek in de begroting is dan ook bij de bezuiniging van 2012 verdwenen.

Duidelijk mag zijn dat een bezuiniging van 10% grote gevolgen heeft. Bezuinigingen op huisvestingskosten zijn op dit moment niet te voorzien omdat de nieuwe huisvesting nog niet geheel gerealiseerd is.

Voor het jaar 2012 is voldaan aan de bezuinigingstaakstelling van 5%, mede door daadwerkelijk te bezuinigen op een van de kerndoelen van het beleidsplan, namelijk de digitalisering.

Voor 2013 heeft de bezuiniging voor het eerst ook gevolgen voor de personele formatie. Voor 2013 was deze eigenlijk begroot op 16 fte, maar vanwege de bezuiniging zal het teruggebracht moeten worden tot 15,2 fte. Of dit gevolgen heeft voor de uitvoering van de wettelijke taken is nog niet geheel duidelijk. Dit is met name afhankelijk van de hoogte van diverse begrotingsposten die door de nieuwe huisvesting zullen veranderen.

Voor 2013 is uitgegaan van een besparing op de formatie van circa 30.000. Doordat in 2011 en 2013 enkele personeelsleden met pensioen (zullen) gaan, is door het niet geheel invullen van de functies die deze medewerkers uitvoeren, deze besparing te behalen. Zo

¹ Martin de Caluwé / Westfries Archief, *Benchmark archiefdiensten 2011*, Hoorn 2011.

zal de functie van medewerker automatisering maar deels ingevuld worden. Een groot deel van de taken op het gebied van kantoorautomatisering zullen uitbesteed worden. Ook de functie van de behoudsmedewerker, die werkzaam is op het restauratieatelier, zal slechts ten dele vervuld worden

Digitalisering

Om de collectie beter toegankelijk te maken en de veel geraadpleegde stukken te beschermen voor achteruitgang zijn in de afgelopen jaren al diverse collectieonderdelen gedigitaliseerd. Zo zijn er via de website de volgende materialen te raadplegen: foto's, kaarten, prenten en tekeningen, ansichten, adresboeken, kranten, historische tijdschriften en genealogische bronnen.

De gedigitaliseerde bronnen voorzien duidelijk in een behoefte, gezien het groeiend aantal raadplegingen. Om de raadpleging mogelijk te maken zijn er geautomatiseerde beheer- en zoeksystemen aangeschaft, is de website aangepast en met medewerking van vrijwilligers zijn veel bronnen ook op naam ontsloten. Deze ontwikkelingen (digitalisering en ontsluiting) zullen in de komende jaren voortgezet worden.

Voor het digitaliseren van bronnen heeft het Regionaal Archief een bescheiden budget, waarop in 2012 al bezuinigd is. Om beter aan de grote vraag te kunnen voldoen wordt een beroep gedaan op aanvullende subsidies, zoals die in de afgelopen jaren al zijn toegekend voor projecten rond de stukken rond het Beleg en Ontzet van Alkmaar (1573), delen van de polderarchieven van de Schermer en de Zijpe en stukken betreffende de Tweede Wereldoorlog.

Samenwerking en regionalisering

De beleidslijnen uit het lopende beleidsplan (digitalisering, samenwerking en regionalisering) zijn verenigd in het streven om meer met historische verenigingen en erfgoed-instellingen samen te werken in het ontsluiten van de bronnen. Door de regionale bronnen op deze manier te ontsluiten, met behulp van vrijwilligers, is het mogelijk de historische informatie 24 per dag, 7 dagen per week, beschikbaar te maken voor iedereen die geïnteresseerd is in de geschiedenis van zijn of haar woon- en/of geboorteplaats en -streek. De volgende uitdaging is deze geïnteresseerden actief te betrekken bij deze informatie door het opzetten van interactieve onderdelen op de website. Een eerste stap hierin is al eerder gezet met de invoermodules waarmee de vrijwilligers werken, zodat ze op ieder moment vanaf huis kunnen inloggen en werken aan het toegankelijk maken van het bronnenmateriaal.

Met de inzet van nieuwe web 2.0-technieken zullen deze ontwikkelingen verder vormgegeven worden, zodat ook de beoogde interactiviteit plaats kan vinden. Het vormen van community's die gezamenlijk onderwerpen bestuderen en bediscussiëren, zowel online als offline, wordt op deze manier gestimuleerd. Dit zal onder meer gebeuren door nauwere samenwerking met de al bestaande netwerken zoals de historische verenigingen.

Daarnaast is het Regionaal Archief in samenwerking met de historische verenigingen gestart met het digitaliseren en via internet beschikbaar stellen van de tijdschriften en jaarboeken die de historische verenigingen uitgeven. Deze publicaties worden meestal in kleine oplage uitgegeven en zijn daardoor vaak niet meer leverbaar. Dankzij digitalisering worden de resultaten van verricht onderzoek, wat ondanks het lokale karakter vaak interessant is voor een veel bredere kring, voor iedereen beschikbaar.

Het Regionaal Archief stelt ook haar infrastructuur beschikbaar voor gebruik door de historische verenigingen. Op deze manier is het mogelijk voor hen om niet alleen de gedigitaliseerde materialen via de applicaties van het Regionaal Archief op internet te zetten, maar ook om de soms kostbare en unieke exemplaren uit hun collecties na digitalisering een veilige plaats te geven in de archiefbewaarplaats. De meeste historische verenigingen beschikken immers niet over een veilige en geklimatiseerde opslag of over

een digitale infrastructuur waarin de duurzaamheid van de afbeeldingen is gegarandeerd. Dankzij deze samenwerking is het materiaal voor de toekomst veiliggesteld en bovendien voor een groot publiek bereikbaar. Van een aantal historische verenigingen zijn inmiddels al tijdschriften en collectieonderdelen gedigitaliseerd en via internet te bekijken. Enkele van die collecties zijn al opgeslagen in de depots van het Regionaal Archief. Met een aantal verenigingen zijn inmiddels afspraken gemaakt, terwijl met andere gesproken wordt over deze samenwerking.

Bezoekers

Zowel de gebruikers van de website als de bezoekers van de studiezaal zijn zeer tevreden over de geboden dienstverlening. In 2011 is het klantenonderzoek van 2007 en 2009 (de zogenaamde 'Kwaliteitsmonitor Dienstverlening Archieven', uitgaande van de branchevereniging van archiefinstellingen in Nederland – de Stichting BRAIN) herhaald, met een prima resultaat. De bezoekers gaven het RHCA een rapportcijfer van 8,2 (in 2009 was dat een 8,1), terwijl het landelijk gemiddelde uitkwam op 7,7. Met dit cijfer was het Regionaal Archief het op een na hoogst scorende archief van Nederland.

In het aantal studiezaalbezoekers was in 2011 een flinke stijging waar te nemen, net als bij het aantal gebruikers van de website. Of dit een eenmalig verschijnsel is als gevolg van het betrekken van de nieuwe huisvesting of een structurele stijging vanwege de vestiging op een strategischer plek, zal in de komende jaren moeten blijken. Het beleid blijft er op gericht om door de steeds groeiende aanwezigheid op internet en het actief betrekken van publiek bij de activiteiten het aantal bezoekers van archief en website te laten groeien.

Inspectie

Naast de publieks- en erfgoedfunctie is het Regionaal Archief belast met het toezicht op het beheer van de archiefbescheiden van de deelnemende gemeenten voor zover deze niet zijn overgebracht (artikel 32 Archiefwet 1995). Om deze wettelijke toezichttaak goed uit te kunnen voeren heeft het Regionaal Archief een archiefinspecteur in dienst.

De inspectietaak is de afgelopen jaren echter steeds ingewikkelder en omvattender geworden. Om een goed beeld te krijgen van deze materie heeft het Regionaal Archief een inspectiebeleidsplan opgesteld. Daaruit bleek dat voor het goed kunnen invullen van deze wettelijke taak er meer ruimte nodig is dan beschikbaar was. Dit wordt veroorzaakt door de toenemende digitalisering bij de gemeenten, die grote gevolgen heeft voor de werkprocessen en de duurzaamheid van de digitaal opgeslagen informatie en daarmee ook op het toezicht dat de inspecteur moet uitoefenen. Daarnaast spelen in de regio verschillende fusieprocessen tussen gemeenten. De toezichthoudende taak van het Regionaal Archief is hiermee niet alleen flink verzwwaard maar ook veranderd.

Het Algemeen Bestuur heeft in 2010 ingestemd met een extra inzet van inspectie, om daarmee de inspectie weer op een acceptabel niveau te krijgen. In 2011 is gebleken dat dit heeft gewerkt: een groter aantal inspecties zijn uitgevoerd, terwijl de adviestaak ook op het vereiste niveau is uitgevoerd.

Vanwege de vele ontwikkelingen in de context van de archiefinspectie (Commissie Oosting – herziening interbestuurlijk toezicht) zal er een evaluatie plaatsvinden in 2012/13. Dan zal bekeken worden wat de precieze behoefte aan capaciteit en kennis is, op basis waarvan nieuw beleid geformuleerd kan worden. In de tussenliggende tijd wordt in ieder geval voldaan aan de wettelijke voorschriften en kan door het toegenomen toezicht het archiefbeheer worden verbeterd.

Huisvesting

Met het gereedkomen van de archiefbewaarplaats aan de Bergerweg in 2013 zullen voor het Regionaal Archief twee grote problemen opgelost worden. Het huidige depot is immers niet alleen te klein, maar voldoet ook niet meer aan de eisen die de Archiefwet aan een archiefbewaarplaats stelt. Het nieuwe depot aan de Bergerweg is niet alleen

ruimer, maar zal kwalitatief uiteraard ook aan de wettelijke eisen voldoen. Om in de tussentijd te voorzien in het probleem van gebrek aan opslagcapaciteit is archiefruimte gehuurd bij collega-archiefdiensten in de regio.

Met het uitzicht op het nieuwe depot is er weer voldoende ruimte ook actief te acquireren op basis van het Acquisitiebeleidsplan. Met name particuliere archieven in de gemeenten die nog niet zo lang aangesloten zijn bij de gemeenschappelijke regeling zullen extra aandacht krijgen.

Digitaal depot (e-depot)

Als gevolg van de snelle ontwikkelingen op het gebied van de automatisering zal het Regionaal Archief geconfronteerd gaan worden met de overdracht van digitale bestanden. Het Regionaal Archief zal hiertoe over een elektronisch depot moeten beschikken dat voldoet aan de eisen van de Archiefwet. Verschillende grote archiefinstellingen in Nederland hebben de handen ineen geslagen en werken aan de ontwikkeling van modellen van dergelijke elektronische depots die op niet al te lange termijn beschikbaar zullen zijn. Deze ontwikkelingen worden van nabij gevolgd en verwacht wordt dat het Regionaal Archief zich bij een van de initiatieven aan kan sluiten en daarmee dan ook op tijd over een elektronisch depot kan beschikken.

Om zich hierop voor te bereiden loopt er op dit moment bij het Regionaal Archief een onderzoek, wat als resultaat niet alleen een overzicht moet bieden van de stappen die het Regionaal Archief moet zetten, maar dat ook de voor- en nadelen van de verschillende aanbieders aangeeft, inzicht geeft in de wensen en behoeften van de aangesloten gemeenten en een beeld geeft van de benodigde investeringen voor dit depot in relatie tot de baten voor de aangesloten gemeenten. Uitgangspunten voor het e-depot zijn de wettelijke eisen die hieraan gesteld worden. Binnen die eisen wordt gezocht naar een oplossing die voor zowel de gemeenten als voor het Regionaal Archief de beste is.

Proces

Het Regionaal Archief is belast met de uitvoering van de volgende taken:

- management en ondersteuning;
- inventarisatie, bewaring en beheer van de archivalia;
- restauratie en conservering;
- beheer wetenschappelijke bibliotheek en topografisch-historische atlas;
- inspectie op het beheer van gemeentelijke archieven;
- beschikbaarstellen van informatie op de studiezaal;
- bevorderen van lokale en regionale geschiedbeoefening;
- beschikbaar stellen van informatie via internet.

Middelen

Regionaal Archief	Realisatie 2011	Begroting 2012	Begroting 2013
Lasten	2.283.271	2.182.832	2.135.150
Baten	310.408	145.500	105.000
Bijdragen gemeenten	2.144.560	2.037.332	2.030.150
Resultaat	171.696	0	0

2.2 Paragrafen

2.2.1 Weerstandsvermogen

De financiële positie van RHCA wordt bepaald door het weerstandsvermogen. In het verleden is uit de exploitatieoverschotten een algemene reserve gevormd om als buffer te dienen om schommelingen in het resultaat op te vangen. Dergelijke schommelingen kunnen diverse redenen hebben, onder meer door fluctuaties in de afname van opslag en bewaren van particuliere archieven of via onvoorziene uitgaven. Daarnaast is het risico dat een aanvullende dienstverlening in het geheel niet meer wordt afgenomen. In paragraaf 2.2.2 zijn mogelijke risico's belicht die niet cijfermatig in de begroting zijn opgenomen.

In juni 2008 heeft het Algemeen Bestuur de nota Reserves en Voorzieningen vastgesteld. Hierin is opgenomen dat de algemene reserve een plafond heeft van 100.000 en dat het streven is om dit in 2014 te bereiken. Na de verwerking van het resultaat over 2011 bedraagt de hoogte van deze algemene reserve 91.936.

Naast deze algemene reserve is er per 31-12-2011 geen bestemmingsreserve aanwezig. Met ingang van 2010 is de bijdrage aan het Regionaal Historisch Centrum met 1,57 per inwoner verhoogd om de extra kosten van de nieuwe huisvesting te kunnen betalen. Echter, in 2011 was de nieuwe situatie nog niet geheel van toepassing en zijn nog niet alle extra ontvangen gelden ingezet om de nieuwe huisvesting te kunnen bekostigen. Teneinde de waarschijnlijke extra eenmalige lasten van de verhuizing en alle zaken die met het betrekken van de nieuwe huisvesting samenhangen te kunnen bekostigen, is in de resultaatbestemming bij het vaststellen van de jaarstukken over 2011 opgenomen dat een bestemmingsreserve gevormd wordt met dit doel. Tevens is in de jaarstukken van 2011 opgenomen om een bestemmingsreserve te vormen voor opgelopen achterstallig werk door de uitvoering van metamorfoze projecten. Na vaststelling van de jaarstukken over 2011 bedraagt de huisvestingsreserve 149.733 en de reserve voor achterstallig werk door de uitvoering van metamorfoze projecten 30.000. Na het bereiken van de uiteindelijke nieuwe situatie en afronding van het gehele verhuizingsproces, zal in 2013 een eindafrekening plaatsvinden van de mogelijk tijdelijk teveel ontvangen gelden. Bij het afsluiten van boekjaar 2011 is een tussentijdse afrekening opgemaakt over de eerste fase van de verhuizing en is er door het Algemeen Bestuur besloten om tussentijds te verrekenen.

2.2.2 Risicoparagraaf

Flexibele pensioenuitkeringen en WW-verplichtingen

Naast de standaard verhoging van de salariskosten komt steeds vaker het aandeel van de RHCA in de kosten van flexibele pensionering aan de orde. Het heeft hier betrekking op de aanvulling op basis van de Cao-afspraken totdat de oud-werknemer de leeftijd van 65 jaar heeft bereikt. In de nabije toekomst zullen steeds vaker werknemers van deze faciliteit gebruik gaan maken. De kosten hiervan zijn niet in het meerjarenperspectief meegenomen en kunnen in de toekomst voor extra lasten zorgen. Daarnaast kan er sprake zijn van WW-verplichtingen bij beëindiging van tijdelijke dienstverbanden, bijvoorbeeld van projectmedewerkers. Getracht wordt de hiermee samenhangende lasten zoveel mogelijk te beperken maar uitgesloten zijn ze niet. RHCA beschikt niet over een reserve en/of voorziening ter dekking van hieruit voortvloeiende kosten zodat hiervoor eventueel de algemene middelen dienen te worden ingezet.

Huisvesting

Per 2011 zijn de publieksruimten en de kantoren van het Regionaal Archief gehuisvest in het gebouw van de oude Ambachtsschool aan de Bergerweg 1 te Alkmaar. Achter het gebouw wordt een nieuw depot gebouwd, dat in 2013 in gebruik genomen wordt. De voor de verhuizing en inrichting benodigde kosten zijn gedekt door de verhoging van de bijdragen per 1 januari 2010. Vanuit deze gelden wordt de voorbereiding van en de daadwerkelijke verhuizing betaald. Dit betreft onder meer de huur van depotruimte elders vanwege ruimtegebrek in het oude depot, digitalisering van stukken ter voorkoming van raadpleeg- en vervoerschade, inhuur van deskundigen en extra personeel voor de voorbereiding en zaken als PR, communicatie en de daadwerkelijke verhuizing zelf. Ook de eventuele extra kosten die voor het nieuwe pand gemaakt worden en de kosten vanwege de bilocatie worden uit deze gelden betaald. Immers, de tijdelijke gescheiden huisvesting van enerzijds kantoor- en publieksruimte aan de Bergerweg en anderzijds het depot op de oude locatie aan de Hertog Aalbrechtweg leidt tot het heen en weer vervoeren van te raadplegen en te bewerken stukken.

In het begin van 2013 wordt het nieuwe depot opgeleverd. Daarmee zal het RHCA geconfronteerd worden met een verhoging van de huisvestingslasten. Maar daarnaast zijn er ook nog direct aan de verhuizing gerelateerde kosten en werkzaamheden die op de begroting zullen drukken. Hierin wordt voorzien door het toevoegen aan de 'bestemmingsreserve huisvesting' van de verwachte resultaten over 2011 en 2012.

Bij de vaststelling van de jaarrekening 2013, zal er finale besluitvorming plaatsvinden rond deze bestemmingsreserve, waarbij het Algemeen Bestuur een besluit neemt over het eventuele resterende saldo.

In het kader van de door te voeren bezuinigingstaakstelling is voor 2013 een besparing opgenomen van 7,5% ten opzichte van de begrote kosten voor de nieuwe huisvesting. Dit terwijl de extra bijdrage gebaseerd is op prijspeil 2009 en tot heden niet geïndexeerd is. In hoeverre deze besparing realistisch is, zal blijken als de uiteindelijke huisvestingssituatie dichterbij komt of bereikt is.

Inspectie

Geconstateerd is dat door de toenemende digitalisering bij de gemeenten en de fusieprocessen die in de regio spelen de inspectietaak van het Regionaal Archief sterk verzwaard is. Daarnaast is nog niet duidelijk wat de gevolgen zullen zijn van de herziening van het interbestuurlijk toezicht. Om voor de korte termijn de inspectietaak op een wettelijk voldoende niveau uit te kunnen voeren is de inspectiecapaciteit voor de periode

2011-2013 jaar vergroot, waarbij is uitgegaan van een jaarlijkse uitgave van maximaal 45.000. Dit bedrag moet gevonden worden binnen de bestaande begroting, wat inhoudt dat wellicht de reserves hiervoor moeten worden aangesproken. Na twee jaar vindt een evaluatie plaats, op basis waarvan een nieuw voorstel wordt gedaan aan het Algemeen Bestuur. Er moet dus rekening gehouden worden met een extra uitgave voor archiefinspectie.

Digitaal depot (e-depot)

Op niet al te lange termijn zal het Regionaal Archief moeten beschikken over een digitaal depot dat aan de wettelijke eisen voldoet. Om zich hierop voor te bereiden is het Regionaal Archief een onderzoek gestart. Het Algemeen Bestuur heeft hiertoe besloten in 2011, waarbij is uitgegaan van een begroting van circa 25.000. Ook dit bedrag moet gevonden worden binnen de bestaande begroting, wat inhoudt dat ook hiervoor wellicht de reserves moeten worden aangesproken.

Het doel van het onderzoek is te komen tot een projectplan voor het opzetten van een digitaal depot. Naast een overzicht van de voor- en nadelen van de verschillende aanbieders zal het onderzoek inzicht moeten geven in de wensen en behoeften van de aangesloten gemeenten op dit gebied. Ook geeft het een beeld van de benodigde investeringen voor dit depot in relatie tot de baten voor de aangesloten gemeenten.

Op basis van deze gegevens zal aan het Algemeen Bestuur een advies uitgebracht worden over de te volgen weg. Dan zal er ook meer duidelijkheid zijn over de hieraan verbonden kosten op de langere termijn.

2.2.3. Onderhoud kapitaalgoederen

Het Besluit Begroting en Verantwoording heeft in oorsprong niet direct betrekking op Gemeenschappelijke Regelingen maar is meer direct opgesteld voor gemeenten. Een aantal paragrafen is daarom minder van toepassing op Gemeenschappelijke Regelingen. Gezien de beperkte omvang van (het onderhoud van) kapitaalgoederen geldt dat onder andere voor deze paragraaf. Omdat het Regionaal Archief wel in bezit is van kapitaalgoederen, besteden we hier toch enige aandacht aan. Het Regionaal Archief volstaat met de verwachte boekwaarden per 1-1-2013 en per 31-12-2013. In 2012 en 2013 zullen er in het kader van de inrichting van de nieuwe huisvesting omvangrijke investeringen gepleegd worden. Op 31-12-2013 bedraagt de verwachte boekwaarde van de activa circa 530.000.

	Boekwaarde 31-12-2013	Boekwaarde 01-01-2013
Bedrijfsgebouwen	-	-
Machines, apparaten en installaties	507.165	367.334
Overige materiële vaste activa	22.788	32.046
Totaal	529.953	399.380

	Boekwaarde 01-01-2013	Investeringen	Afschrijvingen	Boekwaarde 31-12-2013
Bedrijfsgebouwen	-	-	-	-
Machines, apparaten en installaties	367.334	210.000	70.169	507.165
Overige materiële vaste activa	32.046	-	9.257	22.788
Totaal	399.380	210.000	79.426	529.953

De investeringen hebben betrekking op tentoonstellingsmateriaal, depotkasten en overige inrichting van het nieuwe depot.

2.2.4 Financiering

Algemeen

In samenhang met de invoering van de Wet Financiering Decentrale Overheden (Wet Fido) is sinds 2001 het opnemen van een financieringsparagraaf bij een begroting voorgeschreven. Onderdelen van de financieringsparagraaf zijn de treasury en de wijze van financiering van de bedrijfsvoering.

- **Treasury**

Het Dagelijks Bestuur is door het Algemeen Bestuur gemandateerd om voor het RHCA een Treasurystatuut vast te stellen. De vaststelling daarvan heeft, door het Algemeen Bestuur, in december 2005 plaatsgevonden. Het Treasurystatuut RHCA regelt de verantwoordelijkheden en randvoorwaarden voor het aangaan van, garanderen en verstrekken van geldleningen.

Renterisico

Er zijn over het algemeen geen gelden uitgezet. Daarom wordt in de begroting geen rekening gehouden met de daarmee samenhangende rentebaten. Op grond van vorenstaande mag worden geconcludeerd dat het RHCA niet of nauwelijks renterisico loopt.

Rentevisie

De rentevisie is vastgelegd in het Treasurystatuut RHCA en luidt als volgt: de rentevisie van het RHCA is in het bijzonder gebaseerd op de visies van het Centraal Planbureau, de Nederlandse Bank en de Europese Centrale Bank.

Kredietrisico

Het RHCA heeft een lening verstrekt aan de Vereniging van Huurders voor de aanschaf van een telefooncentrale. De verstrekte lening op 31-12-2011 bedraagt 12.483. Het risico dat het RHCA loopt is derhalve zeer beperkt. Verder heeft het RHCA geen garanties verstrekt.

Koersrisico

Het RHCA heeft geen vastrentende gelden uitstaan en zal ook in 2013 geen gelden vastrentend uitzetten.

Derivaten

Het RHCA zal derivaten uitsluitend gebruiken als middel om renterisico's te vermijden. Derivaten zullen nooit worden gebruikt zonder voorafgaand advies van het Dagelijks Bestuur.

Intern liquiditeitsrisicobeheer

Het RHCA loopt geen risico door wijzigingen in de liquiditeitsplanning, daar er in de begroting niet met rentebaten uit hoofde van liquide middelen rekening is gehouden. Door stelselmatige facturering en betaling van af te nemen diensten en salarissen en het positieve saldo dat in 2011 te zien is geweest is er begin 2012 sprake van een positief saldo bij de BNG. De verwachting is dat het banksaldo ook in 2013 niet negatief zal worden. Over dit positieve saldo vergoedt de Bank Nederlandse Gemeenten (BNG) een rente die nagenoeg gelijkwaardig is aan de rente van een depositorekening bij deze bank.

Leningenportefeuille

Het RHCA heeft geen langlopende leningen. Als gevolg van omvangrijke investeringen in 2012 en 2013 zal het RHCA mogelijk een lening aan moeten gaan.

- **Wijze van financiering**

Algemeen

In de begroting 2013 wordt 95% van alle inkomsten van het RHCA gefinancierd met de gemeentelijke bijdragen en 5% met eigen inkomsten. De deelnemende gemeenten ontvangen daartoe kwartaalnota's, welke zijn gebaseerd op de begroting. Gemeenten en waterschappen (maar ook andere organisaties) nemen op projectbasis extra diensten van het archief af, bijvoorbeeld voor eenmalige publicaties of tentoonstellingen. Daarnaast verricht het RHCA op commerciële basis diensten voor derden. Het RHCA is actief in het verwerven van fondsen ten behoeve van de uitvoering van projecten.

Financieringssystematiek

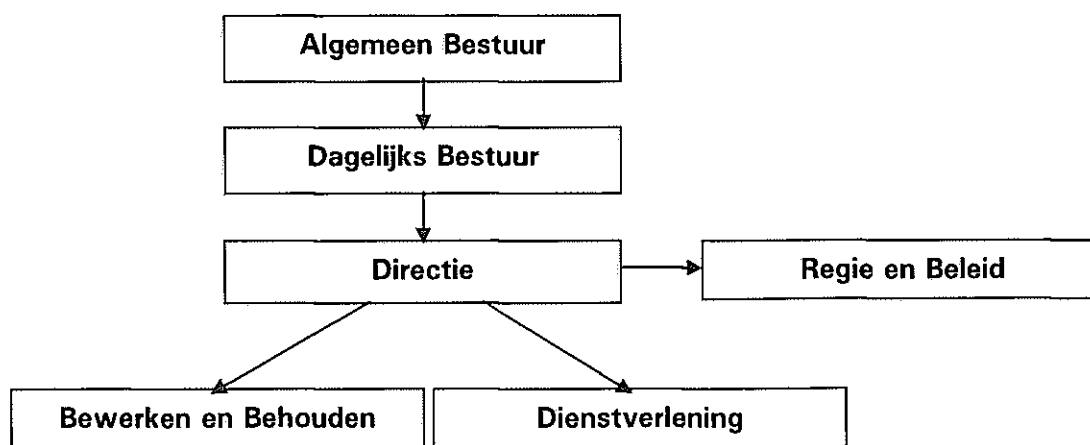
Voor de gemeentelijke bijdrage 2013 is in de begroting rekening gehouden met een verdere bezuiniging van 2,5% ten opzichte van de gemeentelijke bijdrage uit 2011. Hiernaast is de gemeentelijke bijdrage uit 2012 naar 2013, op basis van de brief 'gemeentelijke bijdrage 2013 gemeenschappelijke regelingen' van Gemeente Alkmaar, verhoogd met 2,08%² loon- en prijscompensatie.

Op basis van de vanaf 2010 geldende financieringssystematiek bedraagt de uiteindelijke gemeentelijke bijdrage voor 2013 voor de gemeente Alkmaar 8,67 per inwoner en voor de overige gemeenten 3,67 per inwoner.

2.2.5 Bedrijfsvoering

In deze paragraaf gaan we in op verschillende onderdelen van de bedrijfsvoering om een indruk te geven van de wijze waarop het primaire proces van het RHCA ondersteund wordt.

De organisatie ziet er globaal als volgt uit:

Financieel

Alle financiële werkzaamheden, met uitzondering van treasury-functie, zijn uitbesteed aan afdeling Financiën van de GGD Hollands Noorden.

² Zie pagina 26 voor uitleg van de indexering van 2,08%

Automatisering

Het automatiseringsbeleid voor 2013 blijft gericht op verbetering van stabiliteit, transparantie en communicatie. De reguliere taken op gebied van systeembeheer, applicatiebeheer en informatiepunten worden voortgezet en daar waar mogelijk verbeterd. Dit houdt in de beschikbaarheid van e-mail, netwerk en hardware van 99% van de week ofwel een uitval van niet meer dan 10 uur per jaar. De werkzaamheden op het gebied voor kantoorautomatisering zijn grotendeels uitbesteed aan een automatiseringsbedrijf.

Investeringsbeleid

In het kader van de nieuwe voorschriften BBV zullen steeds meer vervangingen die een langere economische levensduur hebben moeten worden geactiveerd. Gebruikelijk is dat vervangingen kleiner dan 5.000 niet als investeringen worden gezien. Dit kan gehandhaafd blijven, tenzij er sprake is van cumulatie van aanschaffingen met eenzelfde karakter in het jaar, dan is activering verplicht. Voorbeelden van vervangingsinvesteringen nieuwe stijl zijn alle vervangingen van computers. Dit heeft tot gevolg dat het investeringsvolume gaat toenemen maar dat tevens andere exploitatiebudgetten naar beneden moeten worden bijgesteld, dit als gevolg van een toename van de kapitaallasten.

Personeel en organisatie

Met betrekking tot de ontwikkeling van de medewerkers zal aan het op peil houden van de deskundigheid van personeel veel aandacht worden geschonken. De ondersteunende taken op dit gebied zijn uitbesteed aan de GGD Hollands Noorden.

Huisvesting

In het voorjaar van 2013 zal een einde komen aan de over twee locaties verdeelde huisvesting van het Regionaal Archief. Dan zullen zowel publieksruimten, kantoren en depot aan de Bergerweg gehuisvest zijn. Na de oplevering van het nieuwe depot aan de Bergerweg zal de oude depotruimte van het Regionaal Archief aan de Hertog Aalbrechtweg 5 in Alkmaar afgestoten worden.

Beleidsplan

Uitgangspunt voor het vigerende Beleidsplan is de ontwikkeling naar een Regionaal Historisch Centrum. De eerste jaren van de planperiode lag de nadruk vooral nog op het verder invullen van de organisatie conform de voorstellen uit het organisatieplan. Gaande de planperiode zijn steeds meer de contouren van het historische centrum zichtbaar geworden.

Werkplan 2013-2014

De overheidsarchieven richten zich van oudsher vooral op het verbeteren van het conserveren, bewaren en toegankelijk maken van het historische erfgoed. Er bestonden op dit vlak achterstanden: veel archieven waren onvoldoende toegankelijk en in een onvoldoende staat van onderhoud. De publieksgerichte taak beperkte zich overwegend tot de openstelling van de studiezaal, bibliotheek en atlas. Het publiek dat wel historische belangstelling heeft, maar niet zelf de stap naar het archief zet, werd nauwelijks bediend. Met de inzet van nieuwe technieken als digitalisering en internet, en het actiever benaderen van het publiek door onder meer samenwerking met andere erfgoedinstellingen wordt getracht dit publiek beter te bedienen.

De landelijke en provinciale overheid stimuleren deze ontwikkelingen van harte. Er dient in de ogen van het ministerie "een netwerk te ontstaan van relatief sterke instellingen met een goed ontwikkelde publieksfunctie", waarbij niet alleen gereageerd wordt op de (groeierende) vragen van het publiek, maar zelfs ook een actieve rol gespeeld wordt bij het vergroten van en het richting geven aan die vraag.

Door samenwerking en schaalvergroting ontstaat het draagvlak voor de arbeids- en kapitaals-intensieve projecten die noodzakelijk zijn om de mogelijkheden van de automatisering en digitalisering volledig te benutten.

Het gaat daarbij bijvoorbeeld om geautomatiseerde beheersystemen en digitale zoeksystemen die dwars door vele bestanden (van binnen en buiten de archieven) kunnen zoeken en waarmee de bezoeker zich een fysieke zoektocht langs de vele instellingen kan besparen.

Ook de nieuwe ontwikkelingen op het gebied van internet zullen gebruikt worden om de informatie te verspreiden en verrijken. Dat betekent dat er niet alleen maar passief informatie wordt aangeboden via het internet, maar dat het publiek ook daadwerkelijk betrokken wordt bij de ontsluiting en verrijking van de collectie (bijvoorbeeld d.m.v. 'crowd-sourcing').

2.2.6 Verbonden partijen

Er wordt intensief samengewerkt met andere archiefdiensten en met de in Alkmaar en de regio bestaande musea, historische verenigingen, bibliotheken, archeologische diensten en afdelingen monumentenzorg. Echter het Regionaal Archief staat financieel en bedrijfsmatig geheel los en zelfstandig van deze organisaties.

3. Financiële begroting

3.1 Financiële begroting 2013

	Realisatie	Begroting	Begroting
	2011	2012	2013
Opbrengsten			
Verrichte diensten	154.260	145.500	105.000
Incidentele baten	47.058		
Gemeentelijke bijdragen	2.144.560	2.037.332	2.030.150
Projectbaten	109.090		
Totaal opbrengsten	2.454.968	2.182.832	2.135.150
Kosten			
Salarissen en sociale lasten	922.673	968.245	951.898
Overige personeelslasten	58.044	90.000	44.821
Personeel van derden	61.657	37.000	114.442
Kapitaallasten	67.897	118.846	79.426
Huisvestingskosten	429.520	461.500	689.766
Automatiseringskosten	38.499	35.600	68.158
Digitalisering	21.018	13.000	30.000
Inspectiekosten	38.811		40.000
Materiële kosten	531.242	424.142	65.052
Directe productkosten	34.821	34.500	51.588
Projectlasten	79.090		
Totaal kosten	2.283.271	2.182.832	2.135.150
Resultaat	171.696	0	0

Toelichting op de financiële begroting:

BATEN

In de realisatie over 2011 is een aantal posten verwerkt dat een incidenteel karakter heeft evenals de verplichte presentatie van de projectbaten van de metamorfoze projecten. De opbrengsten voor verrichte diensten voor 2013 zijn lager dan de realisatie van 2011 en de begroting van 2012. De verhuur van de depotruimte geschied op basis van jaarcontracten, waarbij dus geen zekerheid bestaat of bestaande inkomsten ook in het jaar erna behaald kunnen worden.

De gemeentelijke bijdrage is bepaald door de vastgestelde gemeentelijke bijdrage over 2012 te vermeerderen met de loon- en prijscompensatie en te verminderen met het bedrag dat bezuinigd wordt over de gemeentelijke bijdrage van 2011. Op basis van de brief van Gemeente Alkmaar met vastgestelde uitgangspunten voor 2013 bedraagt de indexering voor loon- en prijsontwikkelingen 2,08% ³. De vermindering van de gemeentelijke bijdrage wordt bepaald door de verdere bezuinigingsmaatregel van 2,5% over de gemeentelijke bijdrage van 2011 (inclusief extra bijdrage voor de nieuwe huisvesting). Het totale bedrag per inwoner dat voor 2013 zal gelden, is opgenomen in bijlage 4, alsmede het bedrag dat op basis van de aantallen inwoners per 1-1-2012 in totaal verschuldigd zal zijn.

³ Zie pagina 26 voor uitleg van de indexering van 2,08%

LASTEN

De salarissen zijn met 29.225 gestegen ten opzichte van de realisatie van 2011. Dit wordt veroorzaakt doordat er rekening is gehouden met een loonindex van 2,5% en de reguliere salarisstijging vanwege de loonsystematiek (periodieken).

De kapitaallasten nemen ten opzichte van de realisatie van 2011 verder toe als gevolg van extra investeringen om de nieuwe huisvesting te realiseren. De kapitaallasten in de begroting 2012 zijn naar verwachting te hoog ingeschat, omdat het Regionaal Archief een verbouwingsinvestering eenmalig in zijn geheel heeft kunnen afschrijven door de ontvangst van een investeringssubsidie.

De huisvestingskosten bereiken een piek in 2013 als gevolg van het in gebruik nemen van de nieuwbouw aan de Bergerweg en het doorlopende huurcontract tot medio juni 2013 van het pand aan de Hertog Aalbrechtweg. Tevens worden hier de gezamenlijke huisvestingskosten van de huurders van het pand aan de Bergerweg op verantwoord, zoals schoonmaakkosten, beveiligingskosten, receptiekosten en kosten van het restaurant.

De automatiseringskosten zijn hoger dan begroot in 2012, omdat in 2013 de kantoorautomatisering grotendeels wordt uitbesteed.

Onder de materiële kosten worden een groot aantal kleinere begrotingsposten opgenomen. De in de begroting opgenomen materiële kosten zijn niet meer te vergelijken met voorgaande jaren. In 2011 en 2012 zijn de kosten verhuizing Bergerweg nog onderdeel geweest van de materiële kosten. Kosten van bijvoorbeeld inhuur van personeel die verband houden met de verhuizing naar de Bergerweg worden in 2011 en 2012 nog verantwoord onder de materiële kosten en vanaf 2013 op de begrotingspost personeel van derden. In 2013 zal in het kader van de afronding van het verhuizingsproces naar alle waarschijnlijkheid een eindafrekening opgesteld worden. Om een beter inzicht te kunnen geven in de nieuwe situatie is er voor de begroting van 2013 gekozen om de kosten te begroten daar waar deze daadwerkelijk betrekking op hebben.

3.2 Meerjarenperspectief

RHCA

Bedragen in 1.000

	<u>2013</u>	<u>2014</u>	<u>2015</u>	<u>2016</u>
Lasten	2.135	2.126	2.169	2.212
Baten	105	107	109	111
Benodigde gemeentelijke bijdrage	2.030	2.019	2.059	2.101

Dit meerjarenperspectief is opgesteld door voor zowel de baten als de lasten de volgende indexeringen toe te passen ten opzichte van 2013:

- 2014 + 2% algemene indexering en +/- 2,5% bezuiniging op de gemeentelijke bijdrage
- 2015 + 2% op de gehele gemeentelijke bijdrage
- 2016 + 2% op de gehele gemeentelijke bijdrage

Hierbij wordt er van uitgegaan dat de ingestelde nullijn voor 2012 eenmalig is geweest. Verdere doorvoering van de nullijn zou extra bezuinigingen van naar schatting 2% per jaar betekenen.

Bijlage I

Personele informatie

De organisatie van het Regionaal Archief is opgebouwd uit een centrale afdeling en twee teams. De totale formatie bedraagt:

	15,21 fte.
• Regie en beleid	2,56 fte.
• Team bewerken en behouden	6,41 fte
• Team dienstverlening	6,25 fte

Formatie per 1 januari 2013 (zoals in de begroting verwerkt)

FUNCTIE	FTE
AFDELING REGIE EN BELEID	
Managementassistent	0,60
Medewerker Conservering/Restauratie	0,44
Medewerker Automatisering	0,40
Directeur/Archivaris	1,11
<i>Subtotaal</i>	2,56
TEAM BEWERKEN EN BEHOUDEN	
1 ^e medewerker Inventarisatie	1,00
Bibliothecaris	0,84
Medewerker Bibliotheek	0,70
Medewerker Atlas	0,67
Conservator Atlas	0,80
Medewerker Behouden	0,20
Medewerker Inspectie en Acquisitie	0,80
Teamcoördinator	1,00
Medewerker Inspectie	0,40
<i>Subtotaal</i>	6,41
TEAM DIENSTVERLENING	
Medewerker Studiezaal en Educatie	1,00
Medewerker Studiezaal	0,60
Medewerker Dienstverlening	1,90
Archiefassistent	0,90
Teamcoördinator	1,00
Medewerker ACT/TENT	0,45
Medewerker e-depot	0,40
<i>Subtotaal</i>	6,25
TOTAAL RHCA	15,21

Bijlage II

Productenraming

- **Product Regie en Beleid**

Activiteit

De activiteit omvat de eindverantwoordelijkheid voor het management van het Regionaal Archief. Daarin is begrepen de bestuurlijke advisering inzake aangelegenheden die de dienst betreffen, beleidsontwikkeling in de ruimste zin van het woord en voorts al hetgeen bijdraagt aan het goed functioneren van de dienst. De adviesfuncties automatisering en restauratie en conservering zijn hierin ook opgenomen.

Beleidsontwikkeling

Gestreefd wordt naar verbetering van de regionale samenwerking op het gebied van informatievoorziening en –beheer en cultuurhistorisch beleid.

Daartoe zijn er in de afgelopen jaren diverse initiatieven ontplooid in samenwerking met verschillende erfgoedinstellingen. Voorbeelden hiervan zijn de oprichting van Historische Informatiepunten (i.s.m. Openbare Bibliotheek en historische verenigingen), de samenwerking in het digitaliseren van historische bronnen met diverse historische verenigingen en het oprichten van een erfgoedportal in Alkmaar (i.s.m. diverse erfgoedinstellingen). Ook de samenwerking op landelijk gebied in projecten als Metamorfoze en WieWasWie dient hier vermeld te worden.

Proces

Het functioneren van de dienst vereist overleg, zowel binnen de dienst als met organisaties in de gemeenten, binnen het archiefwezen en het cultuurhistorische veld.

Daarnaast dienen de ontwikkelingen op het gebied van digitale informatievoorziening en behoud van collecties te worden gevolgd.

Kengetallen/indicaties

	<u>werkelijk</u> <u>2011</u>	<u>begroot</u> <u>2012</u>	<u>begroot</u> <u>2013</u>
Archieven:			
- overgedragen archieven gemeenten	80	350	350

- **Product Bewerken en Behouden**

Activiteit

Op grond van de Archiefwet 1995: het bewaren in goede, geordende en toegankelijke staat van overheidsarchieven, particuliere archieven en collecties en het toezicht op het beheer van de niet-overgebrachte archieven bij de aangesloten gemeenten en enkele andere openbare lichamen.

Dit met de volgende doeleinden:

- bewijs en geheugen voor overheid en burger
- tijdige en ordelijke overbrenging van archieven naar de archiefbewaarplaats
- geschiedschrijving en bewaring van het culturele erfgoed.

Kerngegevens

De archieven en de collecties worden bewaard in een archiefbewaarplaats waarvan de totale vloeroppervlakte 1.300 m² beslaat. De beschikbare opslagcapaciteit beslaat ca. 7.500 m¹ (streckende meter).

Op dit moment is het depot zo goed als vol. Om toch te kunnen voldoen aan de opslag van archieven in een wettelijk goedgekeurd depot is bij het Westfries Archief te Hoorn, het Noord-Hollands Archief te Haarlem en het Waterlands Archief te Purmerend circa 750 meter extra depotruimte gehuurd. Op deze manier kan het Regionaal Archief de groei van archieven en collecties op een goede manier blijven opvangen.

De huidige stand van zaken is:

RHCA gemeenten:	4.530
Bibliotheekcollecties	1.315
Atlascollecties	640
Subtotaal 1:	6.485
Waterschappen:	800
Particulieren / opslag:	780
Subtotaal 2:	8.065
Opslag archief extern:	750
Totaal:	8.815 m ¹ (streckende meter)

Beleidsontwikkeling

Een belangrijkste beleidslijn is het wegwerken van de achterstand in de toegankelijkheid van archieven en collecties en het afronden van de invoering van de verkorte overbrengstermijn op grond van de Archiefwet 1995. Derhalve zal met regelmaat bij de aangesloten gemeenten moeten worden geïnspecteerd. In 2014 zullen de gemeenten hun bouwvergunningen over moeten dragen, wat zowel voor de gemeenten als voor het RHCA veel werk zal betekenen.

In het algemene stuk over de beleidsontwikkeling is al verwezen naar het Inspectiebeleidsplan. Door onvoldoende capaciteit als gevolg van de toegenomen werkdruk (o.m. door fusieplannen en digitaliseringsprojecten bij de aangesloten gemeenten) en veranderende omstandigheden in de organisatie van het toezicht (o.m. plannen van de Commissie Oosting) bleek extra investering op dit gebied noodzakelijk. Dit is voorlopig opgelost door een tijdelijke inzet van externe krachten voor de termijn van drie jaar. Daarna zal er een definitievere oplossing gevonden moeten worden. Bijna alle gemeenten voldoen inmiddels aan de wettelijke eis inzake de overdrachtstermijn.

Per 2011 is de invoering van het archiefbeheersysteem (ABS) voltooid en aangevuld met een nieuw raadpleeg- en zoekstelsel op de website.

De klant die al bekend is met de collectie kan thuis de inventarissen via internet doorzoeken en alvast de gewenste stukken reserveren, waarmee belangrijke tijdswinst behaald kan worden. Zeker met het oog op de tijdelijke 'bi-locatie' en het heen-en-weer vervoeren van de stukken was het kunnen aanvragen vanuit huis een noodzakelijke voorwaarde om de stukken voor de klanten op tijd klaar te hebben liggen.

Het stelsel bleek niet op alle punten optimaal. Omdat ook een nieuwe website noodzakelijk bleek in verband met het integreren van de software, zal bij het bouwen van

de nieuwe site ook verder gewerkt worden aan het nog publieksvriendelijker maken van de verschillende applicaties.

Niet alle gemeenten hebben in het verleden oog gehad voor archieven van particulieren. Dat uit zich onder meer in scheve verhoudingen in de collectie particuliere archieven van het Regionaal Archief. Om dit meer in evenwicht te brengen is de laatste jaren extra aandacht gegeven aan de acquisitie van archieven en collecties uit die gemeenten. Dit heeft o.m. geresulteerd in de verwerving van een aantal kerkelijke archieven en beeldcollecties. Ook op dit gebied wordt samenwerking gezocht met de historische verenigingen, die soms zelf archieven of archiefstukken in bezit hebben, die niet altijd verantwoord opgeslagen kunnen worden. Via deze verenigingen kunnen ook contacten gelegd worden met eigenaren van archieven, of meer informatie ingewonnen over belangwekkende archieven in de regio.

Al eerder is gewezen op de noodzaak van het ontwikkelen van een digitaal depot. De komende jaren zal dit onderwerp steeds meer aan belang winnen. Hiervoor zal dan ook ruimte moeten worden gecreëerd op de begroting. Dit betreft zowel personele ruimte als financiële ruimte. In het onderzoek dat nu loopt zal de vraag naar de precieze behoefte beantwoord worden.

Proces

De doelstellingen worden bereikt door het uitvoeren van de volgende processen:

- innemen, ordenen en beschrijven van de aangeboden archivalia;
- de geordende archivalia in goede staat bewaren, hetgeen goede bewaaromstandigheden vereist in een veilig depot met beheerst klimaat;
- conserveren en restaureren van de archivalia en collecties;
- digitaliseren en microficheren van archieven en collecties;
- het instandhouden en ontsluiten van een wetenschappelijke bibliotheek en een topogra-fisch-historische atlas;
- het periodiek uitvoeren van inspecties bij de aangesloten gemeenten op het beheer van het dynamisch en semi-statisch archief;
- het uitvoeren van controle op tijdige en ordelijke overbrenging van de daarvoor in aanmerking komende archieven.

<u>Kengetallen/indicaties</u>	<u>werkelijk</u> <u>2011</u>	<u>begroot</u> <u>2012</u>	<u>begroot</u> <u>2013</u>
Archieven:			
- overgedragen archieven gemeenten	80	350	350
- aanwinsten overige archieven	250	50	50
- inventariseren en beschrijven aantal m1 arch.	100	200	200
- herverpakken en bewerken (meters)	246	50	50
Wetenschappelijke bibliotheek:			
- aantal aanwinsten	710	500	500
- aantal beschrijvingen	954	800	800
Aantal pagina's digitaliseren/microficheren:			
- bibliotheek (kranten, adresboeken en tijdschr.)	170.000	15.000	15.000
- atlas	1.860	5.000	5.000
- archieven	213.000	80.000	40.000

▪ **Product Dienstverlening**

Activiteit

Het publiek, dat op grond van de Archiefwet 1995 inzage verlangt van archiefbescheiden, moet daartoe faciliteiten worden geboden en bij het zoeken naar informatie terzijde worden gestaan. Daarnaast tracht het Regionaal Archief de lokale en regionale geschiedbeoefening te bevorderen.

Kerngegevens

Capaciteit van de studiezaal in m ²	238
Maximum aantal bezoekers tegelijkertijd	46
Openstelling van de studie-leeszaal	
dagdelen	8
avonden	1

Beleidsontwikkeling

Het digitaal beschikbaar stellen van archiefbescheiden, collecties, inventarissen en catalogi zowel op de studiezaal als via internet dient meerdere doelen. Enerzijds vereenvoudigt deze toepassing het werk op de studiezaal voor zowel bezoeker als medewerker. Daarnaast wordt met het publiceren op internet bereikt dat de burger te allen tijde, ook buiten kantooruren, de veelgevraagde stukken kan raadplegen. Dit maakt het ook voor de bewoners van veraf gelegen gemeenten makkelijk om de stukken te raadplegen of een bezoek voor te bereiden. En als laatste betekent het dat voor de veelgeraadpleegde stukken de gebruikersschade voorkomen kan worden. Het wereldwijd beschikbaar komen van de bronnen heeft als extra voordeel dat voormalige bewoners van de gemeenten, of de nakomelingen van emigranten, op een makkelijke manier veel informatie over de geschiedenis van hun land van herkomst kunnen opvragen.

Daarnaast is het beleid er op gericht om de historie en historische gebeurtenissen van de regio onder de aandacht te brengen. Het Regionaal Archief verleent medewerking aan educatieve en andere projecten.

Als goed voorbeeld van het onder de aandacht brengen van historische gebeurtenissen dient de artikelenreeks 'Ik was erbij', die wekelijks verschijnt in de *Alkmaarsche Courant*. Van deze reeks artikelen is inmiddels een tweede bundel verschenen. Andere recente publicaties zijn *De stad Alkmaer met haare dorpen* (uitgebracht door de werkgroep Oud Schrift van het Regionaal Archief), *Bergen door de ogen van Bonda* (i.s.m. de Eerste Bergensche Boekhandel) en *Levend Alkmaars Erfgoed. Herbestemming van alle tijden* (i.s.m. Alkmaarse erfgoedinstellingen).

De toename van de bronnen die via internet te raadplegen zijn en de inzet van 'social media' leidt niet alleen tot een toename van de raadpleging van de website, maar kan ook leiden tot nieuwe bezoekers op de studiezaal. Net zoals nu de genealoog zich na het volmaken van de stamboom richt op contextonderzoek (hoe leefden mijn voorouders, welk beroep oefenden ze uit en wat hield dat toen in), zal een deel van de 'plaatjeskijkers' door het kijken naar de gedigitaliseerde bronnen op internet gegrepen worden door de geschiedenis. Op deze manier kunnen nieuwe doelgroepen aangesproken worden. Ook de nieuwe huisvesting samen met andere erfgoedinstellingen, in de buurt van het centrum en stedelijke instellingen als museum en bibliotheek, lijkt nieuwe mogelijkheden te genereren.

Dat de huidige bezoekers meer werk vragen is ook een gevolg van de technische ontwikkelingen. Mensen schreven tot voor kort veel over uit de archiefstukken, maar maken nu met hun digitale camera foto's en werken die thuis verder uit. Dat betekent dat ze in één bezoek veel meer stukken raadplegen van voorheen, wat tot gevolg heeft dat het studiezaalpersoneel veel meer stukken moet halen en weer opbergen. Ook de nieuwe bezoekers vragen meer aandacht, evenals de wat oudere klanten die moeite hebben met de computertoepassingen.

Het aantal leerlingen van de basisschool dat met de klas naar het archief komt, is het laatste jaar ook flink toegenomen. Bijna wekelijks komt er nu een klas op bezoek.

Daarnaast worden niet alleen cursussen gegeven op de locatie van het Regionaal Archief, maar ook bij de Historische Informatiepunten in de regio. Als laatste groep dient nog genoemd de middelbare scholieren, die voor hun werkstukken ook steeds vaker het archief weten te vinden.

De verschillende digitaliseringprojecten en het onderhouden van de applicaties om deze zichtbaar en doorzoekbaar te houden, leggen steeds meer druk op de beschikbare tijd en kennis van de medewerkers. Daarbij komt nog het voorbereidingstraject voor de verhuizing, dat ook een toename van de werkdruk tot gevolg heeft. Dit is voor de komende jaren een extra punt van zorg.

Proces

De doelstellingen worden bereikt door het uitvoeren van de volgende processen:

- Openstellen van de studiezaal voor publiek
- Beschikbaar stellen van informatie via internet
- Ter inzage geven van stukken uit de archieven en collecties
- Doen van onderzoek en verstrekken van inlichtingen
- Op verzoek vervaardigen van foto's en fotokopieën
- Verzorgen van historische publicaties
- Verlenen van medewerking aan historische publicaties, tentoonstellingen, herdenkingen en educatieve projecten in het onderwijs.

<u>Kengetallen/indicaties</u>	<u>werkelijk</u> <u>2011</u>	<u>begroot</u> <u>2012</u>	<u>begroot</u> <u>2013</u>
Aantal bezoeken studiezaal	4.757	4.500	4.500
Aantal bezoeken overig ⁴	2.003	1.000	1.000
Aantal bezoeken website	264.162	456.715	450.000
Aantal bezoekers website	167.516	355.994	300.000
Aantal schriftelijke inlichtingen (incl. mail)	285	320	320

Middelen

Producten	Lasten	Baten	Bijdragen Gemeenten	Saldo
Regie & Beleid	593.644	2.000	591.644	-
Bewerken & Behouden	806.657	95.000	711.657	-
Dienstverlening	734.849	8.000	726.849	-
Resultaat	2.135.150	105.000	2.030.150	-

⁴ Betreft bezoekers en/of deelnemers aan evenementen (880), cursussen/workshops (388), rondleidingen (360), leerlingen basisonderwijs (375) en tentoonstellingen (300).

Bijlage III

Financiële kaders en uitgangspunten Begroting 2013

Bij de samenstelling van de Begroting 2013 is rekening gehouden met de volgende richtlijnen en uitgangspunten:

- a. Op de salarissen is een indexering van 2,5% toegepast.
- b. Voor het hanteren van indexeringen bij het bepalen van een nieuwe hoogte van de gemeentelijke bijdrage is het noodzakelijk om de verhouding te weten tussen loon- en prijscomponenten in de begroting van 2013. In de begroting van 2013 is de verhouding als volgt:
 - Looncomponent 44%
 - Prijscomponent 56%Op het loongedeelte wordt het percentage loonindexatie toegepast en op het prijsgedeelte de prijsindexatie. Vanuit de Gemeente Alkmaar worden in de brief de volgende te hanteren percentages meegegeven
 - Stijging loonkosten: 2,50%
 - Algemene prijsstijging: 1,75%Op basis hiervan bedraagt de te hanteren index voor de gemeentelijke bijdrage 44% van 2,5% vermeerderd met 56% van 1,75% = 2,08%.
- c. De gemeentelijke bijdrage 2013 is tot stand gekomen door de gemeentelijke bijdrage over 2012 te vermeerderen met 2,08% loon- en prijscompensatie en te verminderen met de bezuinigingsmaatregel van 2,5% over de gemeentelijke bijdrage uit 2011.
- d. Alle begrotingsposten zijn opnieuw bekeken en voor alle zaken zijn nieuwe inschattingen gemaakt om de begrotingstaakstelling te realiseren.

Bijlage IV

Gemeentelijke bijdrage 2013

Gemeente	Inwoners 01-01-12	Bijdrage 2013 per gemeente
Alkmaar	94.222	817.075
Hollands Kroon	47.667	175.052
Bergen	30.689	112.702
Castricum	34.463	126.562
Den Helder	57.071	209.588
Graft/de Rijk	6.438	23.643
Harenkarspel	16.191	59.460
Heerhugowaard	52.468	192.684
Heiloo	22.646	83.165
Langedijk	26.997	99.144
Schagen	18.653	68.501
Schermer	5.455	20.033
Zijpe	11.584	42.541
Totaal	424.544	2.030.150

De uiteindelijke gemeentelijke bijdrage bedraagt voor de gemeente Alkmaar 8,67 per inwoner en voor de overige gemeenten 3,67 per inwoner.